

Spis treści

Wstęp	9
Słownik w układzie tematycznym	15
Człowiek	17
Określenia człowieka	17
Charakter	24
Dobroć – życzliwość – cierpliwość 24 • Uczciwość – niewinność 26	
• Odwaga – pewność siebie – nieustępliwość 26 • Energia – porywczosć –	
zaradność 27 • Pracowitość 28 • Hojność – skąpstwo 29 • Bezwzględność –	
egoizm – nikczemność 29 • Obluda – nieuczciwość 31 • Tchórzostwo –	
ostrożność 32 • Uległość 33 • Niezdecydowanie – brak energii – niesamo-	
dzielność 34 • Nieśmiałość – niedostosowanie 35 • Upór 36 • Próżnowa-	
nie – lenistwo 36 • Chępliwość – duma 37 • Gadatliwość 38 • Łatwowier-	
ność – naiwność 38 • Słabość 39	
Umysł	39
Rozum – rozsądek – talent 39 • Głupota – niewiedza – niepoczytalność 41	
• Obeznanie – intuicja 43 • Pamięć 44 • Zastanawianie się 45 • Pomysły –	
zamiary 45 • Zainteresowania – pasje 46 • Marzenia 46 • Uczenie się – po-	
uczanie 48	
Stany psychiczne – emocje – uczucia	48
Miłość – sympatia 48 • Zachwyt – podziw 49 • Zadowolenie – radość	
życia 50 • Niechęć – niezadowolenie 51 • Smutek – troska – żal 52 • Opa-	
nowanie – opamiętanie się 53 • Wzruszenie 54 • Gniew – oburzenie 55	
• Zdenerwowanie – niepokój 56 • Zdumienie – zdziwienie 57 • Strach 59	
• Wstyd 61 • Sumienie – spokój – ulga 62 • Skrytość – uzewnętrznianie	
uczuć 63	
Cechy fizyczne	64
Uroda 64 • Brzydota – zaniedbanie – wymizierowanie 64 • Tusza –	
wzrost 65 • Postawa 65 • Siła – zręczność 66 • Wzrok – oczy 66 • Słuch	
– głos 66 • Cera 67 • Usta – nos 67 • Włosy 67 • Ubiór – nagość 67 • Podo-	
bieństwo 68	
Czynności i stany fizyczne	69
Życie – sposób życia 69 • Wiek 69 • Śmierć 71 • Zdrowie – choroba 73	

- Głód – pragnienie – apetyt – jedzenie 74 • Sen 76 • Płacz 77 • Śmiech 77
- Patrzenie 78 • Słuchanie 80 • Sprawność fizyczna 80 • Poruszanie się 81
- Brak ruchu 82 • Zmęczenie 83 • Zziębnięcie – przemoknięcie 84
- Inne 84

Kontakty między ludźmi	86
Mowa	86
Sposoby mówienia 86 • Krzyk 88 • Mówienie bez zastanowienia, bez sensu 88 • Przeklinanie – wymyślanie 90 • Milczenie – dyskrecja 91 • Niedyskrecja 93 • Plotki – obmowa 93 • Kłamstwo 94 • Mówienie prawdy – rozmowa bezpośrednia 95 • Pochwała 96 • Odmowa 97 • Zapewnienie 98 • Pocieszenie 98 • Przekonywanie 99 • Naleganie – wypytywanie 101 • Porozumienie – brak porozumienia 101 • Kłótnia 102 • Obietnica 103 • Prośba 103 • Ostrzeżenie 104 • Życzenia 105 • Złorzeczenie 105	
Dobre stosunki międzyludzkie	105
Wyrozumiałość – pobłażliwość 105 • Zgoda 106 • Pomoc – współczucie 107 • Przyjaźń – koleżeństwo 109 • Opieka – nadopiekuńczość 110 • Uznanie – szacunek 112 • Swoboda 113	
Stosunki nieprzyjazne	113
Agresja – bicie – walka 113 • Odwet 116 • Dokuczanie – drażnienie 117 • Szkodzenie sobie i innym 119 • Niezgoda 123 • Lekceważenie – kpiny 124 • Nieprzychyłość – krytyka 126 • Oszukiwanie – wprowadzanie w błąd 128 • Bunt – protest 131 • Karcenie – dyscyplina 131 • Przewaga – wykorzystywanie 133 • Podporządkowanie się 135 • Uciążliwość 137 • Ograniczanie swobody 138	
Życie w grupie	140
Kontakty towarzyskie 140 • Znajomość z kimś 141 • Osamotnienie 142 • Unikanie kontaktów 143 • Ocenianie 144 • Przywództwo 145 • Rywalizacja 146 • Stosunki damsko-męskie 147	
Aktywność człowieka	150
Działania	150
Podejmowanie działania 150 • Starania 152 • Rozwiązywanie problemów 153 • Działanie skuteczne 155 • Działanie bezskuteczne, niepotrzebne 156 • Rezygnacja – niemożność działania 159 • Naruszanie prawa 162	
Sposób wykonywania czynności	164
Szybko – energicznie 164 • Nagle – niespodziewanie 165 • Natychmiast – wkrótce 166 • Często – uporczywie 167 • Dokładnie – wyraźnie 168 • Pospiesznie – niedokładnie 168 • Chaotycznie – bez planu 169 • Łatwo – bez wysiłku 170 • Powoli – z trudem 171 • Koniecznie – wszelkimi metodami 172 • Zupełnie – całkowicie 173 • W całości – ogółem 173 • Zgodnie z zamierzeniem – pomyślnie 173 • Późno – za późno 174 • Kolejno 174 • Równy – wspólnie 175 • Nieregularnie 175 • Prawie – niemal 175 • Bezpośrednio 175 • Podobnie 176 • Odmienne 176 • Inne 177	

Człowiek i sytuacje	178
Sytuacje pomyślne	178
Sukces – powodzenie 178 • Szczęście 181 • Bogactwo 182 • Rozgłos 183	
• Wesołość – żarty 184 • Doświadczenie – orientacja 185 • Sytuacje pewne 186	
Sytuacje niesprzyjające	186
Kłopoty – zmartwienia 186 • Stany zagrożenia 192 • Bieda 195 • Porażka 196 • Pogorszenie – upadek 198 • Wywoływanie zakłopotania 199 • Pomyłka – potknięcie 200 • Wina – oskarżenie 201 • Niedostosowanie – niestosowność 201 • Sytuacje niepewne – ryzyko 201 • Sytuacje niejasne, niezrozumiałe 203 • Bierność 204 • Ciasnota 205	
Zachowania w różnych sytuacjach	205
Oczekiwanie – pragnienia 205 • Ujawnienie – uświadomienie sobie 206 • Ukrywanie 207 • Nieobecność – zniknięcie 208 • Ucieczka 209 • Grymasy – wybrzydzenie 210 • Pozory 210 • Naśladowanie 211 • Przesada 211 • Wymagania 212 • Nuda 212 • Honor – obowiązek – brak honoru 213	
Rozwój sytuacji	213
Początek 213 • Zakończenie 215 • Przypadek – opatrność 216 • Zmiana sytuacji 217 • Wspólnota sytuacji 218 • Okazja 219	
Sytuacje rozmaite	219
Przeciętność – codzienność 219 • Przeznaczenie – nieuchronność 220 • Sprawy oczywiste 221 • Wyjątkowość 221 • Doniosłość 222	
Człowiek w społeczeństwie	223
Rodzina	223
Szkoła	224
Praca	225
Urzędy	227
Polityka	227
Gospodarka	229
Handel – interesy 229 • Pieniądze – finanse 230	
Sztuka – rozrywka	233
Film – teatr – telewizja 233 • Literatura – prasa 234 • Zabawa 235 • Moda 236	
Normy obyczajowe i moralne	236
Człowiek i otoczenie	239
Przyroda	239
Dom – mieszkanie	239
Technika	240
Zamieszanie – hałas – cisza	241
Bałagan	242
Przestrzeń – odległość	242

Pustka	243
Ciemno – ciepło – zimno – duszno	243
Cechy rzeczy	244
Inne	245
Ocena	246
Dobrze – jak należy	246
Średnio – obojętnie	248
Źle – miernie	248
Miara	251
Ilość	251
Nadmiar – duża ilość 251 • Brak – mała ilość 252	
Intensywność	253
Czas	255
Doba	255
Przeszłość	255
Przyszłość	256
Zawsze – bez końca – nigdy	257
Słownik w układzie alfabetycznym	259
Literatura	472